

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Ecclesia Cathedrali Cæsaravgvstæ. Ioannis Baptistæ
Tvrricelli Responsum**

Torricelli, Giovanni Battista

Romae, 1656

Num. 24. Postremò refelluntur, aut declarantur scriptores, qui Ecclesiam
del Pilar Cathedralem nuncuparunt; ex quibus concluditur, aduersus
praesentem statum Ecclesiae S. Saluatoris minus ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-13380

C. de veter.iur.caucil.quod constanter, & Sanctissimè seruatum
in supremo Rota Tribunalis testantur Duran. decis. 76. num. 14.
& decis. 501. num. 1. par. 1. divers. & decis. 17. nu. 4. & nu. 10.
par. 7. rec.

Vt tamē absolute omni ex parte respōsio ad obiecta habeatur
singulorum, qui in decisione referuntur sub num. 80. testimoniū
expendi potest.

N. 24. Aymoinus in primis perperam allegatur in historia de rebus
gestis francorum lib. 5. cap. 20. cum ne verbum quidem ibi
habeat de Ecclesia del Pilar: cui accedit Aymoini historiā
quartum librum non excedere, vt ex ipsius operis proœ-
mio colligitur, alijsque pluribus argumentis, quibus, & Car-
dinalis Belarminns in lib. de scriptor. Eccles. ad annum 873.
& Gulielmus Ranchinus lib. 1. var. 6. cap. 15. & Marquardus
Freherus, & Antonius de Breul in Indicio de historia Ay-
moini prolato d. quintum librum seu centonem ex pluribus
confarcinatum ut spurium agnoscant rei ciuntque Aymoi-
ni titulo falso suppositum.

In historia verò translationis corporis S. Vincentij cap. 6.
licet Ecclesiam del Pilar aliarum matrem appelleat, id non
magis ad statum Cathedralem, quam ad antiquitatē eius
qua, & in simplici statu Parochiali fundari potuit, relatio-
nem admitit cum verbum matris plures habeat significa-
tiones, & secundum subiectam materiam accipiatur ex trad.
per Barbos. iur. Eccles. uniuers. lib. 2. cap. 1. à nu. 20.

Quod si Cathedralem Ecclesiā ex nomine historicus designas-
set, attento tempore quo enunciatio emanauit, id pariter
non officeret; cum enim anno Domini 855. Auctor scribe-
ret quo Maurorum seruitute oppressa Cæsaraugusta, & anti-
qua Cathedrali in Mezquitam conuersa, Ecclesia Sanctissimæ
Virginis Cathedralis vices subierat, Cathedralitatis
qualitas ei tributa ad Auctoris tempora eslet referenda
quibus sede in ea constituta non immerito potuit hac præ-
rogatiua commendari.

Verum huic historiæ omnem proorsus admunt fidem superius
ponde.

ponderata in responsione ad primum adminiculum in princ. vbi ostendimus Aymoinum, qui scripsit de rebus gestis Francorum anno 735. historiam hanc condere non potuisse, acceditque grauissimi Auctoris testimonium (licet quo ad ætatem qua Aymoinus claruit, dissideat) *Card. scilicet Bellarm. in lib. de scriptor. Eccles.* vbi plura Aymoinum scripsisse, solam verò de rebus gestis francorum extare historiam testatur.

De Zurita nihil est quod addamus, siquidem superiori capite allegatum locum in indicibus anno 889. abundè exposuimus.

Michael Martinus del Villar Locumtenens Curiae Iustitiae in supremo Aragoniæ Consilio sententiam tulit fauore Ecclesiæ del Pilar in lite inter eam, & alias Cathedrales Regni pendente ut scribit *Murill. in tract. de excell. Vrbis Cæsaranguist. cap. 51. & Valenzuela cons. 43. num. 6.* Quamobrem eius auctoritas in hac causa parui censenda est, pro vt, & ipsius *Valenzuela qui d. cons. 43.* scripsit in causa Iurisdictionis eiusdem Ecclesiæ pro Canonico contra Priorem, vt alias respondit *Rota in Neapolitana Cimiliarcatus 27. Ianuarii 1647. in fin. coram Illustriß. Bichio,* contra Loterium qui in suo tractatu de re beneficiaria quædam transcripsit quæ tanquam Aduocatus in causa responderat.

Maxime cum Valenzuela sequutus sit testimoniū Augustini Morlanes qui in eadē causa scripserat, & Michaelis Martini del Villar, qui in ea pronunciauerat atque aliorum quos superius reprobauiimus, Martinus vero del Villar tanquam commentator maiorem fidem non meretur quam ipsa Maximi epigrammata ab eo exposita quæ supposita, & Maximo false tributa superius ostendimus.

Martinus Garzia concionibus insignis, & clarius Theologica facultate minus versari in historia censuram subiit, vt videri potest apud *Carill. in hist. S. Valerij cap. 1.* etiam si in hac re in qua multi allucinati sunt Apocryphis scriptis fidem habentes, viro alias docto indulgeri possit.

Manus

Maurus Castella in hist. S. Iacobi fol. 85. ait Ecclesiam del Pilar temporibus antiquis per multos annos fuisse Cathedralem Cæsaraugustæ prout constat ex instrumentis impressis cum sententia ab ea obtenta cōtra multas Ecclesiæ super præcedentia in pub. Comitijs. Quare non absolute firmat eam Cathedralem fuisse, sed solum per multos annos, quibus verbis Ecclesiæ statum per Maurorum tempora innuere videtur: & quatenus aliter senserit, ad d. sententiam se refert, quæ nullam probationem facit, ut superiorius ostenditur.

Franciscus de Aynsa Cathedralem Cæsaraugustæ Ecclesiam S. Salvatoris cum Zurita, & Carillo fuisse sensit, ut superiorius docuimus, quamobrem Cathedralē dicens Ecclesiam del Pilar vel sibi contradixit vel Cathedralitatem in ea cōsiderauit Maurorum temporibus, qua ratione eam Cathedralem asseruisse videtur, & Valenzuela, & Maurus Castella, & defendi possunt quicunque Cathedralis nomine eam nuncuparunt.

Postremò Hieronymus Romanus Reip. Christianæ cap. 4. fol. 86. attendi non debet, vbi Ecclesiâ del Pilar à Iacobo Apostolo ædificatam fuisse inde deducit quia sic prodiderunt autores Regni Aragonum, & secundum traditionem comunem sanctè receptam sic creditur, & habetur, quia scitur Ecclesiam etel Pilar ante, & post excidium Hispanie semper Cathedralem fuisse. Nam si d. Ecclesiam ab Apostolo constructam admittatur, attamen quemadmodum id ex eo non infertur quia ante, & post Hispaniarum seruitutem Cathedralis fuerit, ita non concludit argumentum, ex comuni traditione sanctè recepta Ecclesia del Pilar fuit ab Apostolo ædificata, ergo ex eadem traditione fuit Cathedralis nam Cathedratis collatio, & edificatio sunt diuersa.

Facile autem Romanus professus est scientiam eius rei, de quanta est apud autores coartouersia, nullo adducto fundamento, ex quo tanquam certo, & necessario principio id deducatur ad trad. per Menoch. de presump. lib. 1. quasi. 7. numer. 56.

mer. 56. & lib. 6. prafumpt. 94. num. 20. Nec nos eius assertioni
stare tenemur, cuius dicta neque ab Imperatore, vel Ponti-
fice approbata, vt necessario concludant: neque à maiori-
bus nostris ita recepta sunt vt fidem à posteris mereantur:
neque Aristotelis, aut Hippocratis placitum nobis propo-
nunt, de quo non liceat ambigere ad notata per Bartol. in
l. 1. num. 21. ff. si certum petatur.

Et ex his probatum arbitror neque Iacobum Apostolum fuisse
Episcopū Cælaraugustæ: neque ex auctoribus qui d. Atha-
nasij Episcopatu aut residentia SS. Valerij, & Braulij in Ec-
clesia del Pilar, aut de eius Cathedralitate mentionem fe-
cere, certum argumentum deduci posse pro antiquo statu
Cathedrali eiusdem Ecclesiæ, tum quia dictorum scriptorū
auctoritas multis laborat, tum quia contraria scriptorum
traditione labefactatur, ideo Ecclesiæ S. Salvatoris præsens
status ad præsumendum in præteritum suffragatur, cum
anterioris status contrarij concludens probatio deficiat ad
tradita per Bal. in *l. 1. 9. si Magistratus num. 3. et 4. ff. de Ma-*
gistr. conuen. Surd. cons. 196. num. 44. cum adduct. in decis. 402.
num. 8. par. 2. et in ipsa 353. num. 1. par. 5. rec.



